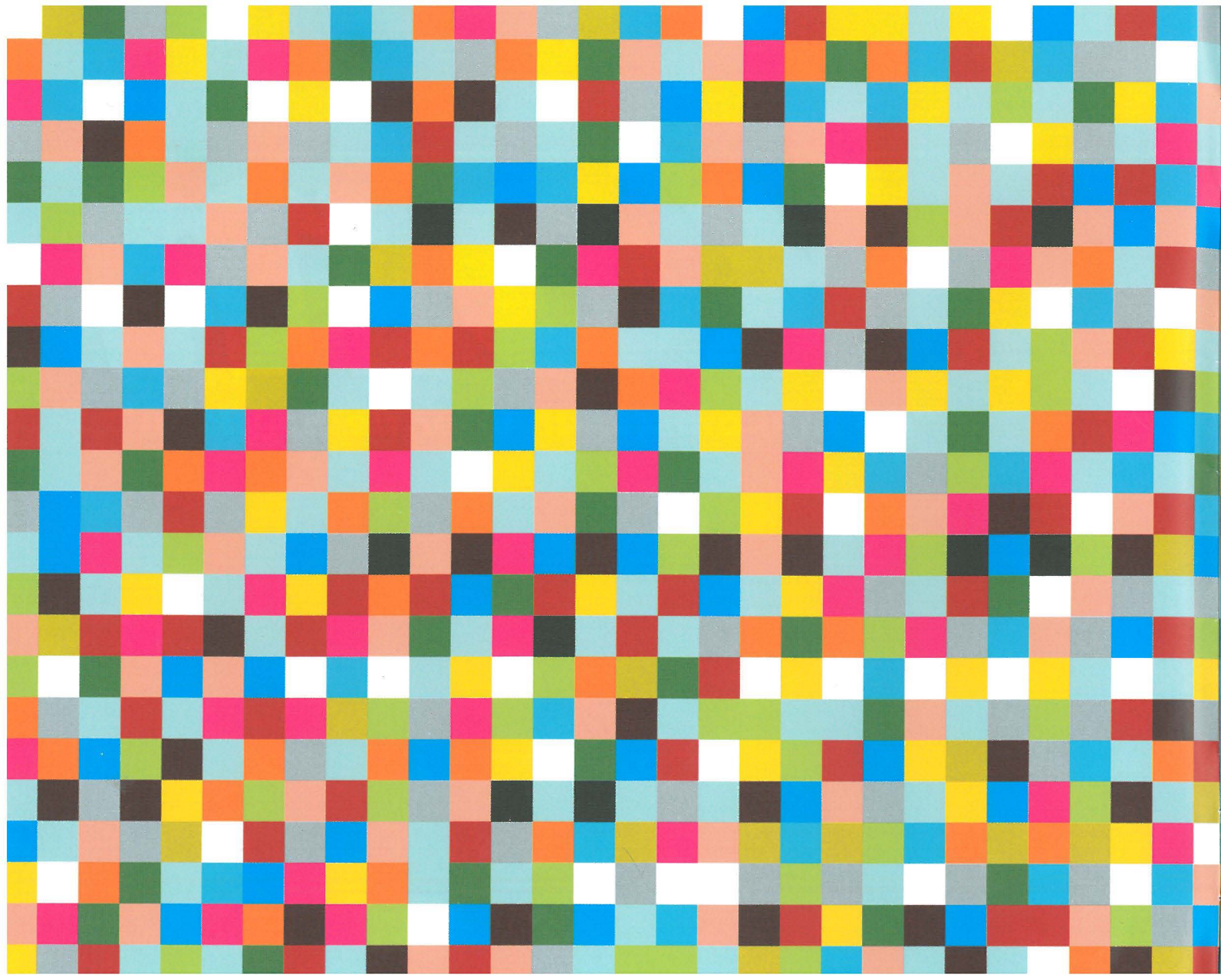

Spuikom

"De toekomstvisie voor de Spuikom"

**Om de belangen beter
op elkaar af te stemmen:**

Spuikom

"Gebiedsvisie Spuikom Oostende"

De Spuikom vormt al tientallen jaren lang een belangrijke plaats voor uiteenlopende activiteiten van verschillende gebruikers. De Spuikom is niet alleen een plaats waaraan de omwonenden veel belang hechten. Ook watersporters, vissers en natuurliefhebbers zoeken er recreatie en ontspanning.

De afgelopen decennia werden er verscheidene activiteiten ontwikkeld, zonder dat men evenwel genoeg rekening hield met elkaar. Letterlijk en figuurlijk kwamen gebruikers in elkaars vaarwater terecht. Daarom ontwikkelde de afdeling Waterwegen Kust de afgelopen maanden een globale gebiedsvisie voor de Spuikom en omgeving. De gebiedsvisie moet de verschillende belangen beter op elkaar afstemmen. Deze afstemming moet elke gebruiker van de Spuikom toelaten in optimale omstandigheden zijn of haar specifieke activiteit uit te voeren. Wonen, werken en ontspannen aan de Spuikom krijgen tegelijk een nieuwe stimulans.

Bovendien zal de afdeling Waterwegen Kust met de nieuwe invulling van de Spuikom de natuur een handje helpen.

"De toekomstvisie voor de Spuikom"

Historiek **van de Spuikom**

Vanaf 1898 bouwde men ruim 14 jaar aan de huidige Spuikom. Maar al tijdens het testen in december 1912 bleek dat de hevige stromingen en het uitschurend effect nefaste gevolgen hadden voor de tegenover liggende kaaimuur. Bovendien was de spui-inrichting zelf allesbehalve stabiel.

Aan het einde van de Eerste Wereldoorlog werden zowel bedieningsgebouw en bedieningsmechanisme grotendeels vernield. De overheid besliste om de spui-inrichting niet te repareren. Immers, om de Oostendse havengeul op diepte te houden waren ondertussen moderne en meer efficiënte baggermaterialen beschikbaar.

Na de Tweede Wereldoorlog begon de Spuikom aan een tweede leven. Er kwam steeds meer belangstelling voor de plas vanuit recreatieve hoek. Ook de op gang komende oesterkweek vond een thuishaven in de Oostendse Spuikom.

“De toekomstvisie voor de Spuikom”

Spuikom vandaag

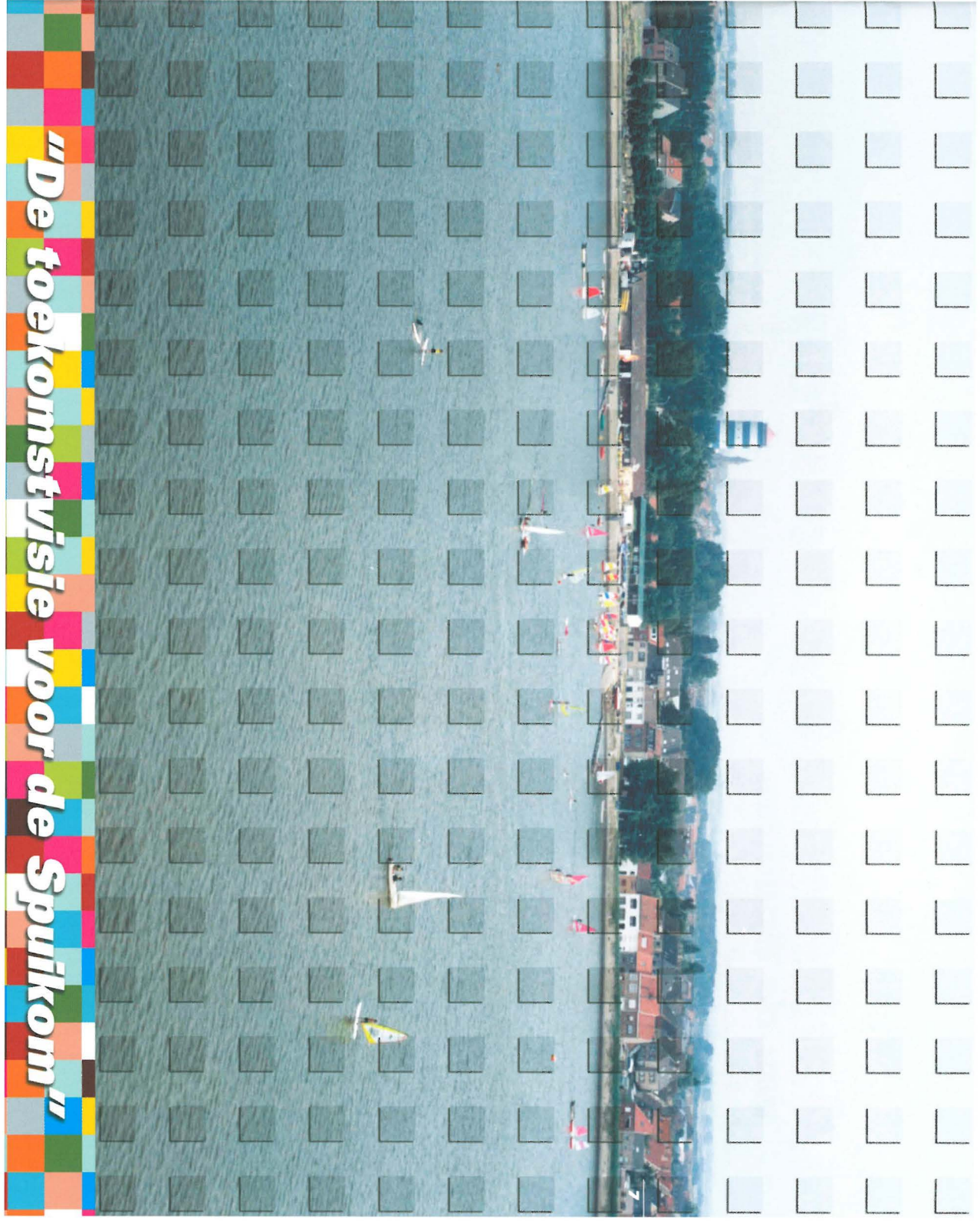
De huidige Spuikom beslaat een wateroppervlakte van ongeveer 80 ha. De plas staat met de zee in verbinding via zes verlaatschuiven van 1,00 x 1,20 meter, die elektromechanisch bediend worden. De gemiddelde bodemdiepte bedraagt 1,65 meter zodat een gemiddelde waterdiepte van anderhalve meter aanwezig is. Er wordt gestreefd naar een constant waterpeil in de Spuikom, dat voldoende diepgang biedt voor de watersporters en een niet te grote diepte voor de aquacultuur.

De afgelopen jaren werd de druk op de Spuikom alsmaar groter. Tussen de verschillende gebruikers met soms tegenstrijdige wensen ontstonden er meermaals belangenconflicten.

De afdeling Waterwegen Kust van de Vlaamse administratie Waterwegen en Zeewezen vond het dan ook hoog tijd dat er werk gemaakt werd van een duidelijke beleidsvisie rond de Spuikom. Alle betrokkenen werden in een beheerscommissie gegroepeerd en werkten een beleidsvisie en beheersplan voor een duurzaam en geïntegreerd beheer van de Oostendse Spuikom uit.

*De beheersvisie gaat ervan uit dat er plaats moet blijven voor de huidige, vergunde gebruikers van de Spuikom. Momenteel zijn er **drie hoofdgebruikers** actief op de Spuikom, namelijk **de watersport** (zeilen, surfen, duiken), **de aquacultuur** (oesterkweek) en **de natuur** (pleisterplaats voor watervogels in de winter). Er is naar een evenwicht gezocht om deze actoren harmonieus naast en met elkaar te laten omgaan naar de toekomst toe.*

Om dit te bereiken moeten er een aantal ingrepen plaatsvinden. Voor de verschillende gebruikers hebben die gevolgen.

"De toekomstvisie voor de Spuikom"

Aantrekkelijk houden van de Spuikom

Om de éénvormigheid van de Spuikom te bewaren wordt er een inrichtingsplan opgesteld. Men gaat ervan uit dat de drie bestaande functies hun 'gebieden' naar eigen goeddunken mogen invullen, op voorwaarde dat er voldaan wordt aan een aantal voorwaarden.

Natuurlijk zullen de aanpassingswerken enige hinder met zich mee brengen. Maar het uiteindelijke resultaat zal een gebied scheppen waar alle Oostendenaars en recreanten trots op kunnen zijn.

Laat ons even de ingrepen toelichten:

1. Natuur

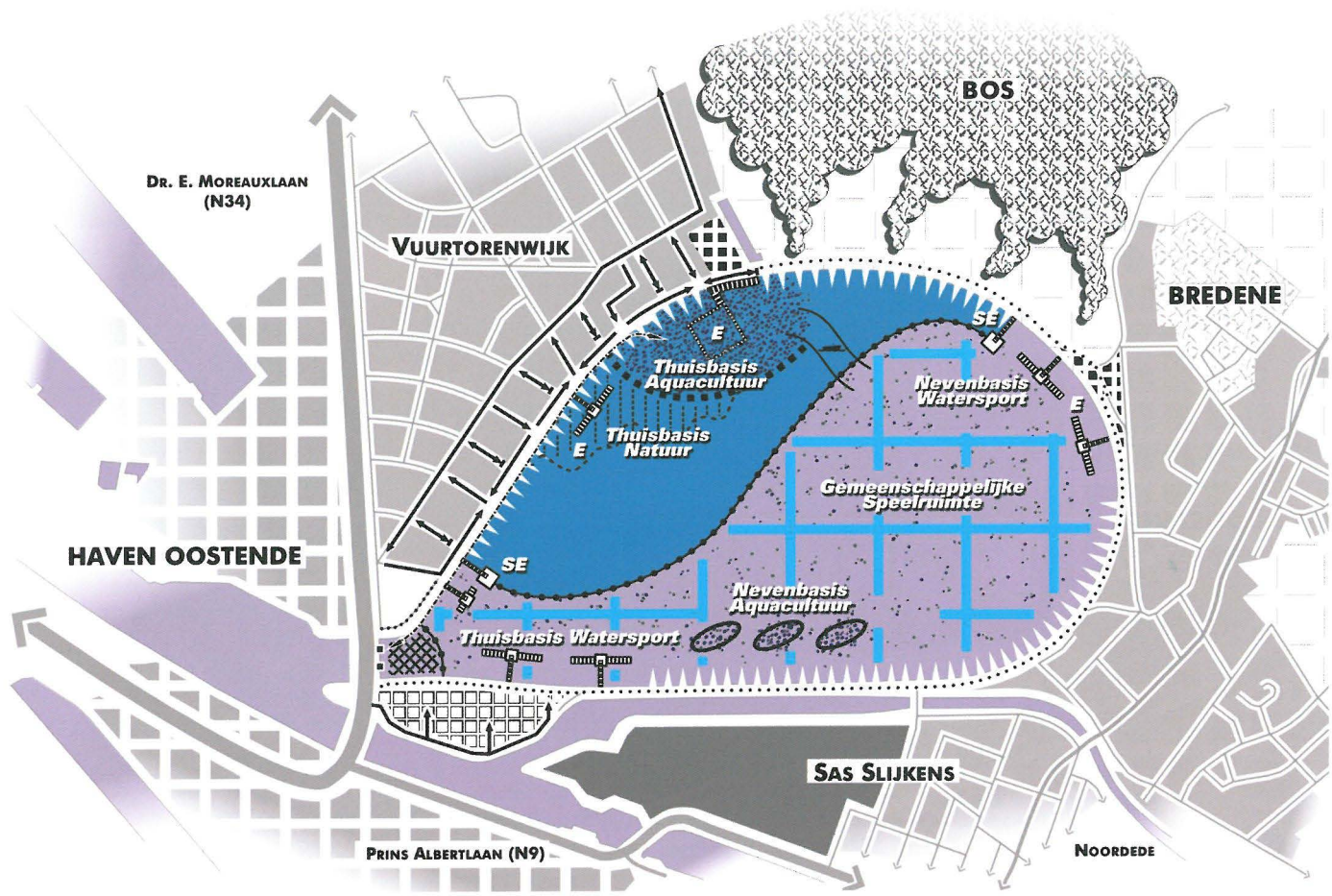
In het natuurgebied wordt gebruik gemaakt van verschillende bodemniveaus. Buiten de ontwikkeling van planten kunnen er rustplaatsen voor vogels worden voorzien. De afbakening van dit natuurgebied met de watersport- en aquacultuur-gebieden kan gerealiseerd worden met kleine begroeide eilandjes. Het natuurgebied zal enkel toegankelijk zijn onder begeleiding van een natuurgids.

2. Watersport

De steigers voor de thuis- en nevenbasis van watersporters zullen moeten vervangen worden door nieuwe vlottende steigers. Een braakliggend terrein ter hoogte van de spui-sluis komt in aanmerking voor de ontwikkeling van een heus Watersportcentrum.

3. Aquacultuur

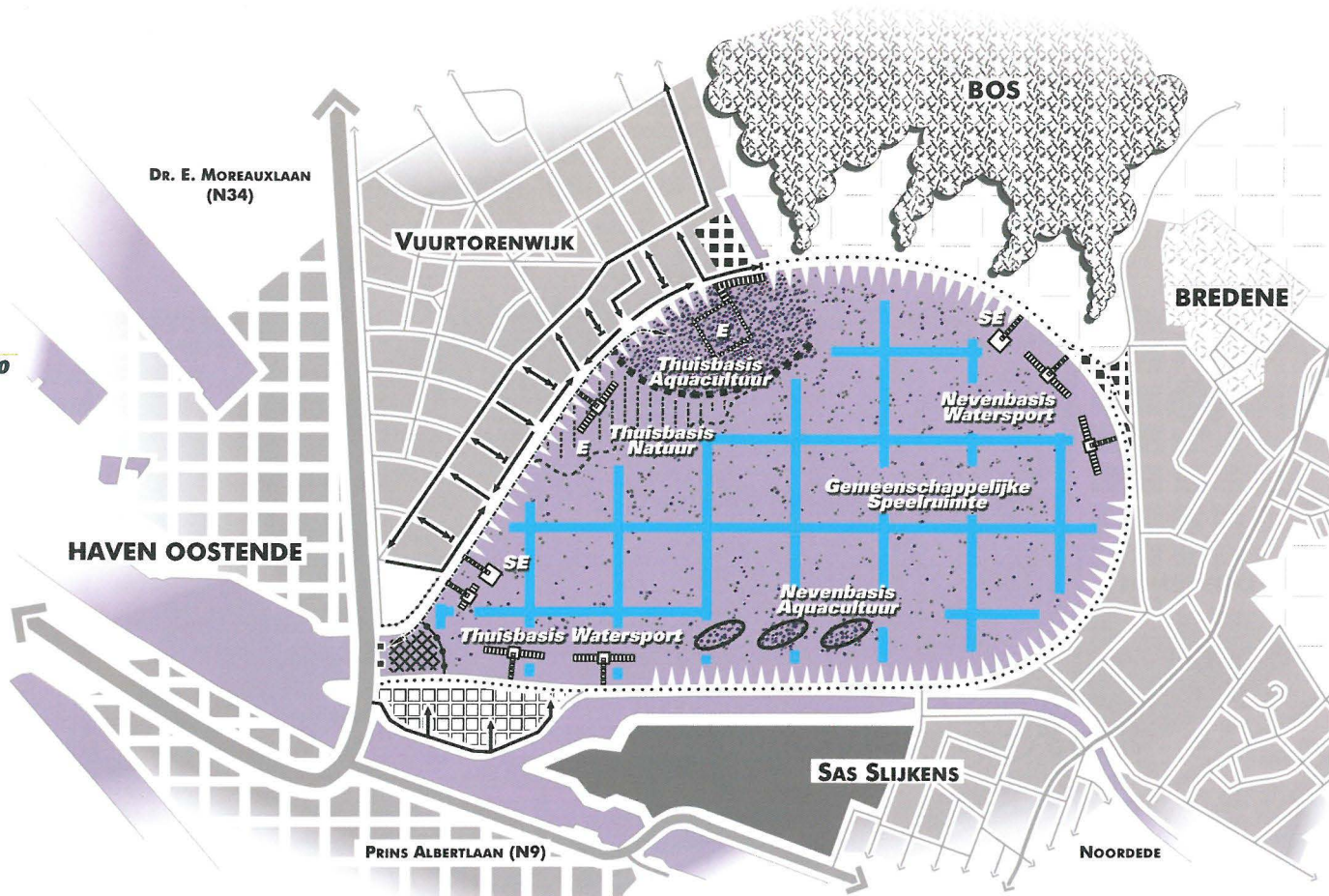
De nieuwe inrichting voor de aquacultuur zal een meer ecologisch verantwoorde kweek met zich mee brengen. Het gaat hier om een kweekzone met tafels en hangstructuren.

Gebiedsvisie: kaart 1 - winterperiode

"De toekomstvisie voor de Spuikom"

Gebiedsvisie: kaart 2 - zomerperiode

Naast deze drie afzonderlijke ruimtes komt er in de Spuikom ook één gemeenschappelijke 'speelruimte'. Dat zal een gebied zijn dat moet gedeeld worden door natuur, watersport, aquacultuur en energiewinning.

> Om de natuur te bevorderen komen er in het 'gemengde deel' volgende elementen:

- aanleg van twee stroken natuurvriendelijke oevers
- tussen 1 november en het eerste weekend van de paasvakantie wordt met boeien een zone voor watervogels afgebakend

> Ook voor de watersport is er in dit deel van de Spuikom heel wat aandacht:

- de vissers mogen in clubverband de Spuikom bevissen, zowel van op bootjes als langsheen de oevers
- zeilen, surfen, roeien en duiken zijn toegelaten in het centrale deel van de Spuikom

> De aquacultuur moet zich binnen de 'speelruimte' aan een aantal beperkingen houden:

- in de winter wordt de beschikbare oppervlakte voor de oesterkweek verkleind, zodat de mogelijkheid zal bestaan om een zone voor watervogels in te richten
- enkel bodemkweek is toegelaten zonder dat er schade wordt aangericht aan de bodemstructuur van de Spuikom

> Tot slot moet de haalbaarheid van een waterkrachtcentrale in de Spuikom onderzocht worden.

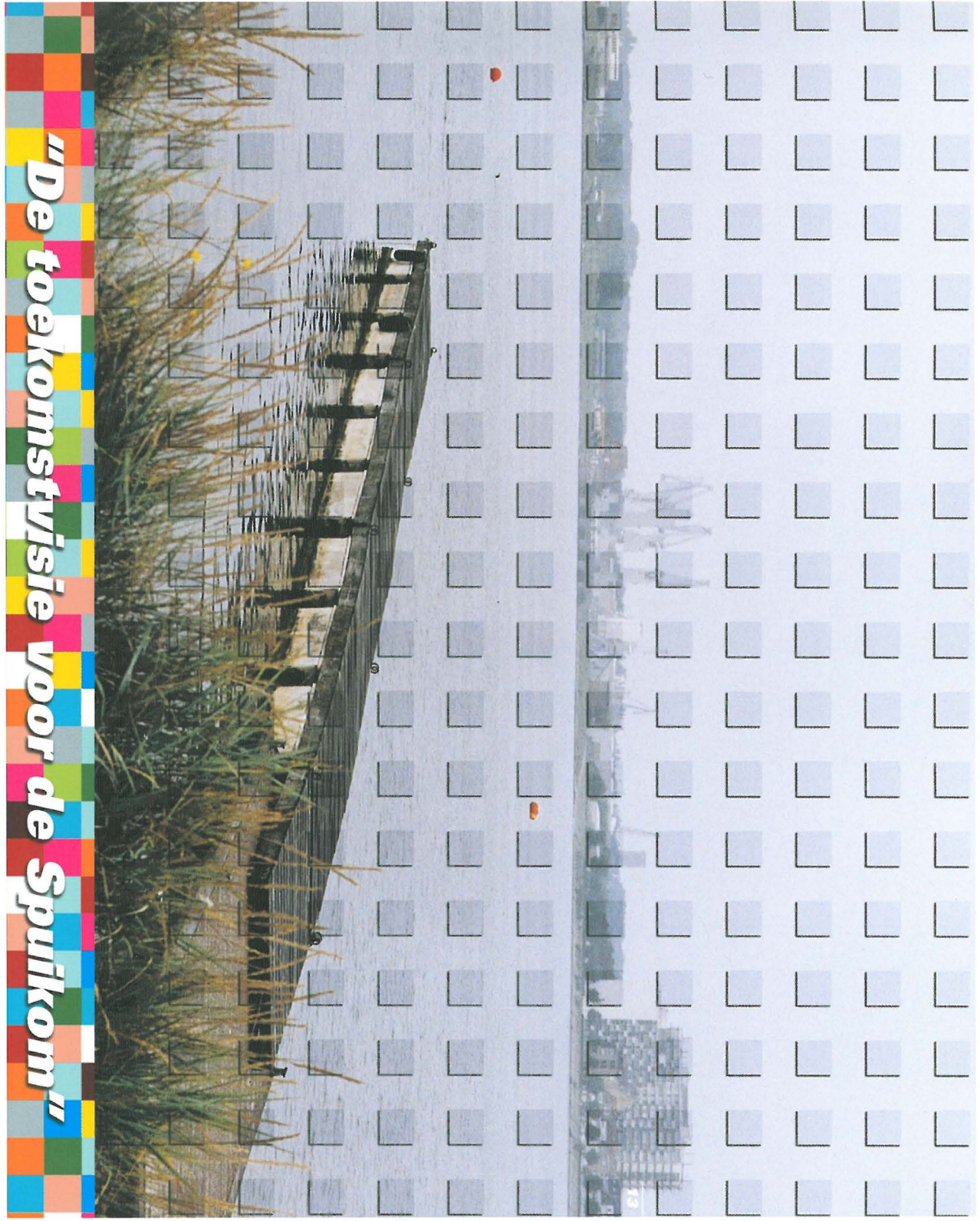
"De toekomstvisie voor de Spuikom"

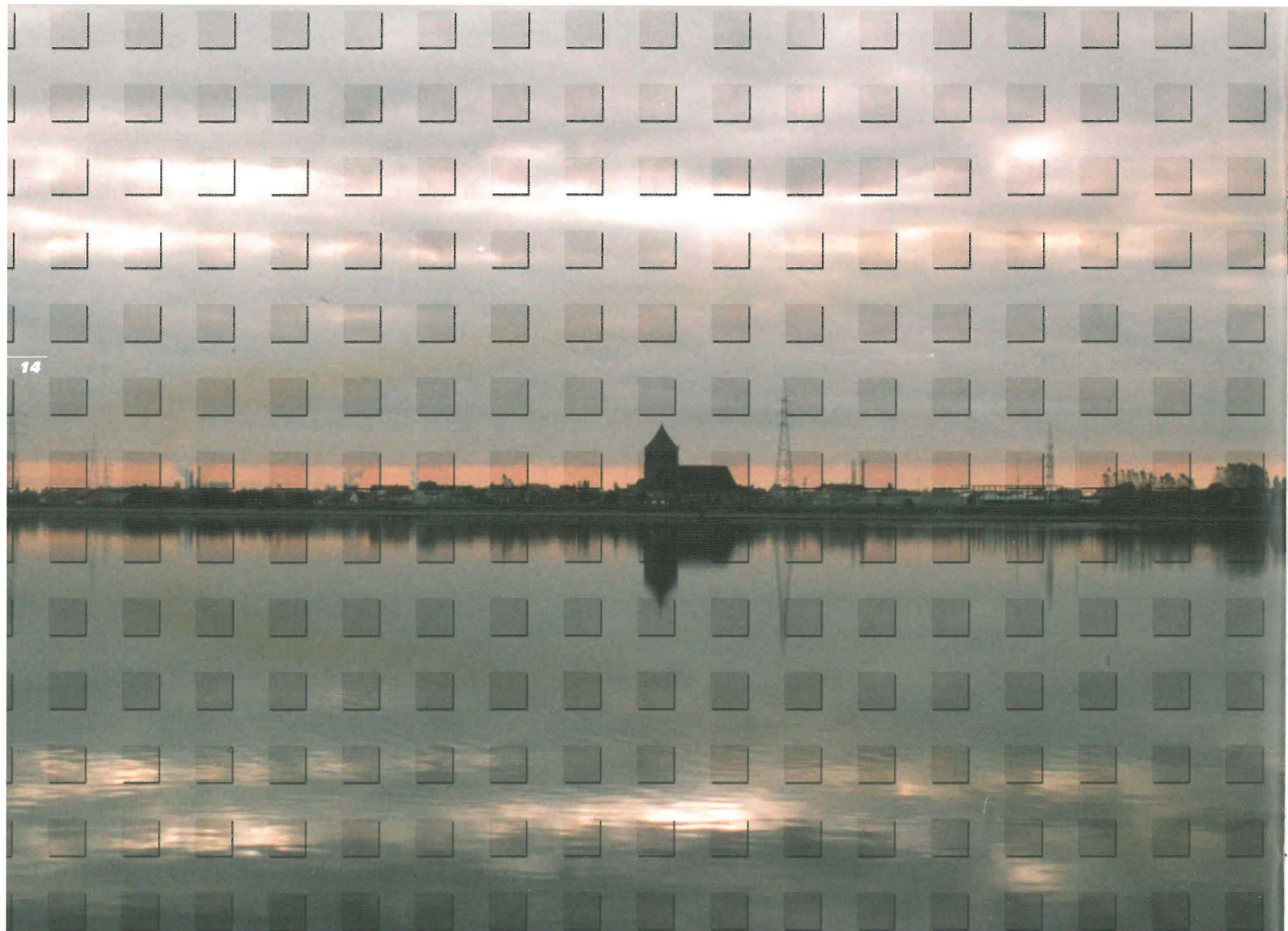
Spelenderwijs leren van de Spuikom

De educatieve meerwaarde die de Spuikom nu al heeft, krijgt een duw in de rug.

- > *Er wordt een nieuw vlottend educatief ponton aangelegd binnen het natuurgebied. Om de rust voor fauna en flora te bewaren zal het ponton enkel onder begeleiding toegankelijk zijn.*
- > *De steigers in de thuis- en nevenbasissen voor watersport zijn eveneens toegankelijk voor educatieve doeleinden.*
- > *Aan het kweekpond waar de oesters gekweekt worden, zal men een educatief project rond aquacultuur opzetten.*
- > *De grote nieuwe pontons op het eind- en beginpunt van de afbakening van de zone voor watervogels zijn vrij toegankelijk. Jongeren zullen er spelenderwijs kunnen leren.*
- > *Op de dijk komt een educatieve wandeling over het ontstaan, het gebruik en de natuurwaarde van de Spuikom.*

"De toekomstvisie voor de Spuiikom"

Spulkom

KOM

Opfrisbeurt **voor de directe omgeving van de Spuikom**

- > *In de open ruimte tussen de Vuurtorenwijk en Bredene komt een stadsbos. Dit bos wordt evenwel zodanig aangelegd dat de watersporters in de Spuikom nog voldoende wind hebben.*
- > *Op het verlaten bedrijventerrein in de buurt van de Spuikom komen nieuwe woningen.*
- > *Horeca- en handelszaken moeten de buurt opnieuw aantrekkelijk maken.*
- > *Het grootste gedeelte van de weg rond de Spuikom wordt verkeersvrij gemaakt.*

Genieten van de Spuikom ook in de toekomst

Samen blijven genieten van een heringerichte Spuikom, daar draait het dus allemaal om in het geïntegreerd plan van de afdeling Waterwegen Kust. De hedendaagse stadsbewoner wil ontspannen in de rust die de Spuikom als water- en natuurgebied uitstraalt. Maar als teveel recreanten die plek van rust willen inpalmen, verliest de Spuikom haar belangrijkste waarde. De gebiedsvisie die hierboven wordt voorgesteld, is een ernstige poging om alle interesses in de Spuikom uit te balanceren en alle neuzen in dezelfde richting te laten wijzen. Als alle betrokkenen een klein beetje water in de wijn doen en het algemeen belang laten primeren, blijven alle huidige en nieuwe activiteiten in de Spuikom uit elkaars vaarwater.

"De toekomstvisie voor de SpuiKom"

Colofon

Meer Info?

Ministerie Vlaamse Gemeenschap, afdeling Waterwegen Kust ©059-55 42 11 of Vlaams Instituut voor de Zee ©059-34 21 30 | info@vliz.be

Gebiedsvisie Spuikom Oostende

Gratis brochure

*Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ)
afdeling Waterwegen Kust*

Project

*John Pauwels, p.r. & communicatie
afdeling Waterwegen Kust | 8400 Oostende
059-55 42 02 | johnv.pauwels@lin.vlaanderen.be*

Tekst

*Eco Consult Milieucommunicatie bvba
9180 Moerbeke-Waas | 09-326 80 80
www.ecoconsult.com*

Luchtfotografie

*Belcam Productions | 8400 Oostende
059-80 67 43*

Vormgeving & projectstyling

*Magenta cvba | 8200 Sint Andries Brugge
050-39 19 03 | www.magenta.be*

Studie Gebiedsvisie

*Groep Planning | 8000 Brugge
050-33 52 43 - i.s.m. Haecon & Euras*

Website

*Vlaams Instituut voor de Zee
8400 Oostende | 059-34 21 30*

www.vliz.be/spuikom

Depotnummer D/2004/3241/067

